

[Svend Auken]

Man vidste, man burde vide, at det ville gå galt.

Så havde statsministeren pludselig brug for socialdemokratiet, fordi man ved, at vi siden 1929 altid har stemt for finansloven. I øvrigt i modsætning til statsministeren og hans parti, der ikke stemte for finansloven i 1976.

Når socialdemokratiet principielt ønsker at stemme for finansloven, er det selvfølgelig af den soleklare grund, at den endelige vedtagelse af en finanslov bør hvile på et bredt flertal i folketinget. Men det er misbrug af denne ansvarlige holdning, hvis man først sidder og forhandler alle hovedposterne på plads med et andet parti og derefter kommer til det parti, der har været holdt helt uden for forhandlingerne, og vil have det til at træde i stedet for det parti, man har talt med, fordi dette ikke længere vil vedstå gennemførelsen af det. Det er uholdbart, det er ikke ansvarligt.

Alligevel besluttede den socialdemokratiske folketingsgruppe at give regeringen en chance. Hvis der var vilje til på nogle nøgleområder – ikke hele socialdemokratiets program, men på nogle ganske få nøgleområder – at gå ind i realistiske forhandlinger, så ville vi til trods for det parlamentarisk set uholdbare i, at vi skulle redde regeringen i den situation, alligevel medvirke.

Hvad var det, socialdemokratiet foreslog? Vi foreslog, at alle unge skulle have tilbud om uddannelse eller arbejde, altså ungdomsgaranti. Vi foreslog, at der nu blev truffet beslutning om gennemførelse af en lov, der gav arbejdsgiverne pligt til at oprette lære- og praktikpladser. Vi foreslog, at karensgenen ved sygdom, der efterhånden fortrinsvis rammer privat og offentligt ansatte i bunden af systemet, blev fjernet sammen med den uhyggelige fattigdomsparagraf i bistandsloven. Endelig foreslog vi, at der skete en regulering af satserne for dem på sygedagpenge og arbejdsløshedsdagpenge – ikke så de kunne få mere end andre mennesker i samfundet, men sådan, at de kunne få den samme regulering som alle andre herhjemme. Ingen af disse krav ønskede man at forhandle med os, selv om de kun kostede 2 mia kr. i 1984, og selv om vi havde anvist dækning til det dobbelte beløb – endda på en måde, der ikke belastede trækprocenterne. Regeringens politik belaster jo trækprocenterne. Regeringen

vil ikke gøre indgreb over for fiduser og fradragmuligheder osv., men de almindelige trækprocenter kan få lov at stige vel i gennemsnit med 1½–2 i år, hvad enhver kan overtale sig om ved at se sit skattekort.

Regeringen har ikke sit bagland i orden. Regeringen ønsker ikke at forhandle med socialdemokratiet. Derfor er afstemningen om finanslovsforslaget blevet en afstemning for eller imod regeringen.

Jeg vil godt citere Bertel Dahlgaard fra den finanslovdebat, som mange har omtalt, der fandt sted i 1929. Hr. Dahlgaard sagde sp. 5462:

»Efter at det konservative folkeparti, regeringens hidtidige støtteparti, har erklæret, at partiet ikke agter at stemme for finansloven, er spørgsmålet om finanslovens vedtagelse efter vor opfattelse fra at være et spørgsmål om vedtagelse af en bevillingslov blevet til et politisk spørgsmål, hvor det søges lagt over på oppositionen at opretholde regeringen.«

Det kunne ikke siges bedre i dag. Det var jo også det samme, hr. Poul Sørensen sagde i 1967. Det usædvanlige er ikke, hvad socialdemokratiet gør i denne sag; det usædvanlige er, hvad regeringen har tilladt sig at byde folketinget af parlamentariske arbejdsvilkår.

Det kan ikke komme bag på statsministeren, at vi i dag stemmer imod. Han har på forhånd vidst, at han var ude på en chance-sejlads, en chancesejlads, der nu tyder på at ende i et forlis. Den optræden, regeringen har lagt for dagen dette efterår, giver kun mening, hvis formålet fra starten har været at få et valg, og så må man måske ønske statsministeren til lykke, hvis han så får sit valg, men strategien, tror jeg desværre, trækker nogle lange skygger efter sig, hvad angår den politiske stabilitet efter et valg.

Jeg har set, at hr. Dohrmann i dag i et af dagbladene har sagt, at for at stole på statsministeren efter et valg er fremskridtspartiet nødt til at have ministre i en borgerlig regering, hvis de borgerlige altså igen får flertal. Kun hvis det lykkes at skabe et nyt flertal om en positiv politik, om en ny regering, vil vi igen kunne få ordnede forhold i Danmark.

Økonomisk set har landet selvfølgelig nydt godt, som jeg sagde det før, af det internationale opsving og den forbedrede konkurrenceevne, der blev skabt i årene 1980–82. Lad mig bare nævne tallene vedrørende betalingsbalance og inflation, for at man kan få ind-